

Inkerilaisten Yhdistys r.y:n puolesta kaytiin iiskettain jeittameissd kapteeni Jukka Tirraselle kunniakirja, Jolla heinet oli vuosikokouksessa kutsuttu yhdistyksen kunniajeiseneksi. Kunniakirjaa luovuttaessaan puheenjohtaja, khra Matti Vironmeiki mainitsi, miten kunniajitsen Tirranen on vuosikymmenien aikana mone/la eri tavalla osallistunut inkerileasten, asiolten ajamiseen. Hden heimorakkautensa ja esi-isien jeitteimein perinttin vaalimisen mieli on esimerkillista ja velvoittakoon, myijs kaikkia nuorempia. — Kuvassa Jukka Tirranen kodissaan menneitd muiste//en.

"Inkerin hyväksi" - postimerkit

Pohjois-Inkerin hoitokmata •a:at' ryhtyessdan vuonna 1919 jarjsthmann Pohjois-Inkerin oloja solmia MM. postiyhtyden Suomeen, jossa oh runsaasti Pohjois-Inkerissa taistele-massa olevien inkerilaisten omaisia. Inkerilaisten valisen yhteyden ylld-pitämiseksi ja saadakseen varoja kayttiinsa Pohjois-Inkerin hoitokunta Laski vuoden 1920 aikana liikkeelle kaksi postimerkkisarjaa. Toinen ohns. Saarisen malli (leijonamerkki), jossa leijona on korvattu Inkerin vaakunalla; toinen kuva-aiheinen 10, 30, 50, ja 80 pennin seka. 1, 5 ja 10 markan postimerkit. Kun Suomen ja Neuvostoaaiton rauha oli sohnittu ja viimeinen osa yield vapaana. olevaa Inkerinmaata ali jadva. Neuvostaliiton puolehle, jonduttiin samalla lakkauttarn•an inkerilaistea Kirjasalon (Raudun) postitoimisto Taman j ohdaSta ja kun hoito'kunnan haltuun oh yield j•anyt kayttamatta postmenkkeja, se kaantyi Suomen sisasiainministeriO_n puoleen saadakseen luvan •askea liikkeelle osan myymdttä jadinteista kuvallisista postimerkeista varustettuna tekstiila: Inkerin hyväks•. Ministerid antoi luvan painaa 5 000 kpl 10, 30, 50 ja 80 pennin ja 2 000 kpl 1, 5 ja 10 markan merkkeja.

Inkerildisten Yhdistyksen omistuksessa on pienehkO madra naita lisapainarnalla varustettuja ns. Inkerin hyväLksi — postimerkkeja. Saadakseen

selviLle naiden merkkien painoksen todellisen suuruuden seka son onko, ja jos on niin minka verran, naita postimerkkejd muiLla. Inkerilaisten Yhdistys turvautuu kaikkien inkerilaisten ja heiddn tuttaviensa apuun asian kaikinpuoliseksi selvittämiseksi. Toivomuksenamme olisi, etta tarkastaisitte ja kehottaisitte muitakin tarkistamaan onko hallussanne yield Pohjois-Inkerin posti•erkkejä ja erityisesti. naita Inkerin hyväksi-merkkeja. Vanhempi polvi voisi abytaa postimerkeilla varustettuja kirjekta tai postikortteja saillytarndsthan kirjeenvaihdsta; nuoremmat vanhempiansa jadmistasta. Erityisesti joilla on ollut .sukulaisia omaisia Pohjois-Inkerissa samalla kun he itse olivat Siuomessa vuosine 1920, on hyvät mandollisuudett auttaa yhdistystamme asian ratkaisemisessa. °Ethan kirjeenvaihto Pohjois-Inkerista. Suomeen

loydatte postimerkkeja kaytettyina tai kaytta•attOmind, pyydamme ystdv•illisesti Teita ottamaan yhteytta yhdistyksemme toimistoon .asoitteella: Autroarankatu '7 A, Helsinki 10. Leimaamattomista postimerkeista riittad mytis ilmoitus merkkien laadusta ja lukumairasta, mutta tkaytetyista taivoistimme saavanme nayttees kirjekuorineen seka tiedot lahettdjasta. Postimerkit palutetaan aikanaan Idhettajille, joten nimen ja tarkan osoitteen MerkRseminen kirjeeseenne on vallttamattin-

Herran sanan aRressa

Muisfa Krisfuksen nimen !Aden karsiviä

Joh. 15: 18-21

Erdassa .rukouskirjassa kiintyi huomioni .mustiln viivoihin, jotka olli vedetty parin kolmen lauseen yli. Yksi lauseista kuului: "*Vahvista niitd,jotka karsivat Kristuksen nimen den*".

Miksi tatnia rukaush oli viivaha pyyhitty pots — en tieda. Mieleen tali ajatus, etrta me nykyhetken suomalaiset saatamme helposti ajatella, etta. Kristuksen ninien tanden karsivien puolesta on tarpeetonta rukoih a, koska heita muka nykyaikana tuskin ontkatan. Tai arvelemme, etta jos jossakin kodissa tai tyiipaikaha joku an uskonsa takia ahtalla., niin se johtuu hanen omasta taitarnatmuudestaan ja ,sopeutumattamuudestaan. "Mitas on niin athdasmielinen ja tuamitsevainen, karsiktien naholsaan", saatamane ajateha ja sacoakin.

Mutt, a tdRainen ajattelu ei kuitenkaan ole oikein. Me erehdymroe, jos

ta. Yhdistys atta.a merkit mielelladn vastaan myitis lahjoituksena.

Viestin lukijoiden pantos Inkerin hyväksi-merkkien tarkoitukse, merkityksen ja arvon selvittämiseksi on ratkaiseva. Uskommekin teidan kunkin kohdaltaan yrittä van auttaa Inkerildisten Yhdistysta tamam kysymyksen selvittamisessa. — Jdamme odattamaan postianne tolveenamme, etta lahinumeroissa voimme ilmoittaa kuinka asia on edistynyt.

Inkerilaisten Yhdistys

luulemm•, etteikii nykyaikana olisi todella Kristuks•n nimen tanden karsivia. Tietenkin monet meista kristityistd sopimattomilla sanoillarnme ja tylyhla, rakkaudettamalla kdyt-taytymiselltamme voimme aiheuttaa sen, etta tyopaikoilla ja suna ymparistOssa, jossa eldmrne, viriad vastenmielioen ja jopa viham•elinen suhtautuminen meihin, mutta nain ei ale suinka:an laity kaikkien kohdalla. Vaikka me puolestamme koettaisimme rakastaa., auttaa ja palvella yhtä hyvin kuin rneidan Vapahtajaanme, thin sittenkin saisimme kdria Kristuksen nimen Widen. Nykyaikanakin on totta kuten oli menneimain aikoina raamatun sanat: "Maailma vihaa, maailma vainooa".

Me jokainen olleaurne kuulleet tutun toteaman: "Maahana rnuuttuu, Eskosent" Mutta tama toteama ei eradsa suhteessa Aida paikkaansa. Maailma sthteessaan Kristukseen ja hanen asiaansa ei ole muuttunut elikd marnatun raukaan muutukaan. Maaihman suhtautuminen Kristukseea on yha, kuten on ollut menneinakin aikoina, ki•Iteinen. Tietenkin maailma muuttuu ja on muuttunut, etta. Her-raa ja hanent ystavidan vihatessa tarvittavat menetelmat ja taistelta-sect oval •ykyisin toisenlaiset kuin entisaikoina. Maailman padmieshan on viekas ja viisas. Se on keinois-saan "tuhanten juonten rnesta•i". Se ei suinkaan hyOkkaa. nyt samalla ta-yells kuin entisaikkaina.

linen osaa naamioida ja. kayttad suojapukua. Maailma osaa lahestya ysta.-vallisend vilhollisena. Senpavuoksi se

on todella vaarallinen, koska me emme lahimaink.aan aina pysty situ tuntemaan. :Ma:a:Erna tekee, kuten joku on sanonut, .silmankaantOtemppeja ja piilottautuu mytinteistenkin arvojen ja itsessään luvallisten asioiden varjoon koko ajan kuitenkin tandaten samaan, mihin milloinkin, etta Kristus ja .hanen valtakuntansa kukis_tuusi.

Millaisia keinoja iKristusta vastaan maailmassa nykyaikana kaytetaan, stita antaa vavanduttavan kuvan esim. professori Richard ,Sohibergin kirja "Ahdistettu kirkko". Se kertoo nykypaivien kiestittyjen lelamasta. aiilla seuduilla, joilla aikoinaan oppi-isamme Martti Luther eli ja suoritti valtavan -elamantydnsa. Kirja. osiottaa, miten totta on yha vieleakin Herr:an Isana: "Ei ole palvelija Her-raansa suurempi. Jos he ovat minua vainonneet, niin he teita•in vainoavat".

Mutta :vilhaiset tuulet .Kristusta hanen kirkkooan vastaan eivat puhalla vain jossaan ,meista kaukana sijaitsevilla seuduilla, vaan vastatuulet tuntuvat lahempanakin. Vastatuulta saa Kristus ja hanen ,asiansa kokea mei:Eakin, joskin maassamme nyky-Jan — sanoisldko — tuulen boforit ovat pienet. Me suomalaiset saamrne tosiaan toistaiseksi clay onnellisissa oloissa. Pappeja ei painosteta taloudellisesti eika ajeta pakkotaihin ,eika s:eurakunetalaisia ,suljeta

uskomme tanden. **EI** mydskaan :kayda, kuten jossakin mum:l la kaydaan, ideologista taistelu kristillisen uskon anurtaanisek.si nuorten silmissa kouluissa, vaan meilla on yiel kristillisella opetusella .suuri sija kouluissamme ja kirkolliset kustantamot saavat vapaasti julkaista tuotteltaan Mutta miten kauan tallinen kultainen aika jatkuu, sita sopii kysya. Mydskin tulisi ahkerasti kysya: Mihin tama meita velvoittaa, kun sa:amme nain clad kristillisen esivallan turvissa ja lain koneisto pydrii kirkollisen elaman

suojelemiseksi. Osaammeko ottaa ajasta oikealla tavalla vaarin? Joskus tuntuu kuin emime osaisi. Mehan paljon turhaan kinastelemme ja kohlnoimme. Herra meita armahtakoon, ettei meita tarvitsisi ndryyyttaa enempaa kuin 'mita jo on tapahtunut.

Eras asia myds meidan kristittyjen tulisi erityisesti muistaa. Se on tama, etta me ernme toki saisi pyyhkia pois rukouskirjastamme ernmeka. kaydtsamrne esirukousta niiden puolesta, jotka tavalla tai toisella saavat karsid uskonsa tanden. Meidan tulisi paljon rukoilla seka niiden puolesta jotka omassia 'keskuudessamme esim. tydpaikoilla ja kodeissa joutuvat ahtaalle ornantuntonsa takia etta rnyis kaukana olevien uskonveljemme ja sisariemme puolesta. Aiattelen tassa esimerkiksi niita evankelisia kristittyja, jotka elavat siina maassa, josta evarikeliumi on lahtenyt liikkeelle. Ei ole Juudean ja Galilean manta helppoa olla kristittyria. Siella koe-taan tama: "He ovat minua vainonneet, niin he teitakin vainoavat".

Mika merkitys esirukouksella ahdistuksiin joutuneiden puolesta on, situ osoittaa calm. sanomalehtiutiton, joka oli hiljattain eraan lehden etusivulla. Siina kerrottiin protestantisista papeista ja maallikoista, jotka ovat olleet, muutamit jeopa useita vuosia vankeudessa. Heidan puolestaan oli oikein jarjestelmallisesti rukoiltu. Seuraukset ovat lehtiutisen mukaan olleet, etta kaikki ne, jotka ovat :olleet kirkon esicrukouslistalla, on nyt vapautettu.

Jos mekin jaksamme muiestaa rukouksissamme Kristuksen nimen takia karsivia, missy heita sitten l•e•ceekin, Min me emme rukolle turhaan. Vapahtajamme ei leikin vuoksi sanonut: "Anokaa niin teille anetaan, kolkuttakaa niin teille avataan. Jokainen anova saa ja kolkutte/eva/le avataan".

Herra kuulee la,stensa pyynnOt. Muistakaamme tarna joutuessa,amxne Use ahtaalle tai ollessamme andistet-

Paikallisosastojen toimintaa

Tampereen kuulumisia

Tampereella oli 3. 10. onnistunut syys kaud en a vaus tilaisuus. Puhuj ina olivat lehtori A-L. Heikinheimo ja pastori V. Voipio. Valitettavasti Tampere-paiva sattui samalle paivalle, joka lienee vaikuttanut osaltaan osanottajamaaraan. Kuitenkin vaked oli tullut jopa muista kunnista anti.

Tampereen osaston marraskuun tilaisuus oli peruutettava muiten yhteensattumien vuoksi. Seuraava tilaisuus on siis vasta 5. 12. klo 14.

Joulukuun tilaisuus 5. 12. vietetaan itsenäisyyspaivan ja pikkujoulun markeissa. Tana vuonna maamme on ollut 48 vuotta itsenäinen.

tuina -u,sikonveljiem.me .puolesta.

takaamme myds, .etta Herralla on kaikki valta. Han -pitaa. :ohjaksia kassissaan koko ajan .eika hanen kasiaan enaa uudelleen ristinnaulita.

AlkdOn -siis kukaan lmeistakaLn pel_kukaan vavisten ajatelko, mitenhan :kay, jos joudu_n vihaisten etuulten :keskelle. Ollaan turvatulla -mielella. Meilla on :Herra, joka auttaa ja Jumada, joka kaikesta pelastaa. Me saamme nyt ja aina uskoa, kuten kerran uskoivat nekin uskonsa tanden kaleeriorjiksi joutuneet unkarilaiset .evangeliset papit, joiden keskuudessa syntyi virsikirjamme ihana virsi 168. He .lapi myrskyn ja elaman tuskan veisasivat:

"Kahleitakin vaikka kannat kiirsit kuolon tuskia, vaikka henkesikin annat, kaikki kesta uskossa.

Ties on auki taivaaseen pyhdin rie-muun itiiseen.

Muista kuka kanssas kulkee, kuka suojaansa sun sulkee".

Matti Vironmdki

Toimittakaa sanaa tilaisuusistamme myds muille inkerilaisille!

Johtokunta kokoontuu keskiviikkona 17. 11. klo 19 Heikinheimolla.

Helsingin paikallisosasto

Sunnuntaina marraskuun 21 pna klo 14 pidetaan laulutilaisuus ja joulumyyjaiset Stadionilla. Kaikki mukaan.

Sunnuntaina joulukuun 12 paivana pikkujoulujuhla Stadionin kerho huon•essa. Siella on silloin varmaan enemman kuin tuvan taydelta vakea. Ohjelmaa paljon.

Sunnuntaina joulukuun 19 paivand hello 14 pikkujoulujuhla vanhemmalle vaelle Johanneksen seurakuntakodissa Korkeavuorenkatu 10. E. Humeri! Seurakuntakotiin mahtuu vaked enemman kuin aikaisemmin ilmoitettuun paikkaan. Ohjelmassa puheita ja laulua seka musiikkia. Pastori Eero Saarimen kertoo terveisid Ruotsin inkerilaisten keskuudesta, khra Matti Vironanaki puhuu ym. Ohjelmasta lahemmin seur. numerossa.

Pankaa muistiin yllamainitut tilaisuudet ja tulkaa joukolla!

HELSINGIN PAIKALLISOSASTO

Sunnutaina 21. 11. 65 stadionilla klo 14 pidettavan tilaisuuden yhteydessä on saatavissa mita monipuolisimpia myyjaistavaroita. Monet ahkerat det ovat tehneet tyda myyjaisten onnistumiseksi, monet ovat lahjoittaneet yhteiseen pdytaan pantavaa ostamisen arvoista. Tullaanpa joukolla katso-maan mita voisimme naista myyjaista varata joulupukin konttiin! Samalla voimme kuunnella ja katsella mielenkiintoista ohjelmaa ja tavata ystavia.

Jokavuotinen joulujuhlamme pidetaan tuna vuonna 12. 12. 65 klo 14 Stadionilla. Sinne on tiedossa vaihtelevaa ohjelmaa, erityisesti runsasta las-

Inkerin pojan ihrneelliset vaiheet

Sata vuotta sitten kuljeskeli Helsingin kaduilla inkeriläinen polka, jonka elämäntarina on mitä ihmeellisin. Hän oli maaorjan polka, jonka Mani oli Martti Rautanen, nestd tali suurmies, jonka elämäntyö ei .kylakaan valittimasti hydyttanyt hänen kotiana.akuntaansa Inkeria, mutta koitui sita enemmän koko kristillisen kirkon ja lansimaisen kulttuurin hyväksi. Hanta, lahetyssaarnaajaa, teologian kunniaohortoria, Suomen Valkoisen Ruusun ja Saksan Punaisen Kotkan ritaria, muistelevat suurella kunnioituksella ja kiittolisuudella seka Suomen kristikansa etta Afrikan mustat, joiden parisuhta han suoriitti lahes kuusikyrnmenta vuotta pitkan ihmeellisen pativatytin.

Martti Rautanen syntyi Inkerinmaalla Novasolkana pitajassa Tikanpesan kylässä 120 vuotta sitten ell marssakuun 10 paivand 1845. Hanen kotinsa oli kbyha, mutta kuitentkin vakavasti uskonnollinen. Siena annettiin suuri arvo ei vain Jumalan sanalle yleensa vaan rnyds m.m. niihin aikolhin seika Suomessa etta Inkerinmaallakin virinneelle pakanalahetysharrastuksehe.

Erdana paivana Rautasen ikodissa luettiin "Suomen Lahettyssanornista" ilmoitus, jossa sanottin, etta Helsingissa v. 1862 .alkavaan Suomen Lahetyseuran dahetyskouluun otetaan sellaisis ,nuorukaisia, jotka ovat 15-25

ten esiintymista. Joulupukilla on kontissaan jokaista juhlassa olevaa lasta varten pussillinen hyvaa, mutta kontti on lkookas ja sinne voidaan jattaa nimettdmind tai nimella varustettuja pikkupaketteja, miksei myds isompiakin jos halua on. Kun kukin tuo yhden nimettaman niin voi vieda toisen nimettOman takaisin. Nain yllatys moninkertaistuu juhlassamme. Terve-tudlota joulumieliin mukaan!

vuoden vaiheilla ja joilla on herannyt -omatunto hyva tieto kristinopissa, hyvät luonnonlahjat ja hyva terveys". Siiloin Martti-poika pdatti yrittali. Han sal paik.allisten papin suosituksen, haki ja paasi lahetyskouluun.

Alkutietojen taydellinen puuttumden tuotti Martti-pojalle ,aluksi suuria vilkeuksia. Mutta suornalaisella sisulla han ponnisteli opinnoissaan eteenpain kayttaren Loma-ajatkin lukemiseen. Hanelda ei "Hut erikoista lukupaata ja terveyskaan ei .ollut paras mandollioen. Mutta uttera tyb tuotti tuloksia ja yhdessa toisten kanssa Rautanen vihittiin la•etyssaarnaajaksi fkesakuun 10 paivana 1868. Saman kesakuun juhannuspaiavana han lahli .matkalle Lounais-Afrikkaan.

Siihen aikaan matka Suoniesta Amboomaalle kesti noin kaksi vuotta. Varsinkin loppumatka oli hyvin vaivalloinen, silla piti [kulkea harkdvau- nuilla halki vedettdmien hiekka-aavikoiden. Toisinaan oli tydnnyttava lapi aarndometsien, joissa edeta vain puha •aatamalla. Lopulta paastin perille. Heinakuun 10 padvand 1870 pidettiin ensimmäinen jurnalanpalvelus.

Tylimaa, jolle Inikerin polka nain joutui, oil todella synkka., Eras tutkija on kuvannut sita ja Rautasen tydskentelya man seuraavasti:

"Pakammdn tuhatvuotnen korpi oh siihen aikaan Amboanaalla kosicematon. Elava Jumada oli tuntematon. Tavat olivalt saninkuvaamattoman raa'at. Kirjallisuutta ei oliut. Pakanadllinen taikausko madrasi ihmisten elamassa kalkan. Kasityskyky oh alhal/len. Tuleska kedolla hyppiava pa-perip.alasta pelattiin, koska sita huhittiin naaanitoiduksi viholliseksi. Harkavaunua pidettiin kummadlisena elukkana, joka oli Min mielistynnyt

harkiln, etta vap-aehtoisesti Mita aina seurasi. Vainajien henkia pelattiin. Kuolemasta ei usk.allettu edes puhua. Viii heimopdaddikkO eli kuningas ja noidat .maarasivat mielinmaarin ihmisten elamasta ja kuolemasta. Ei siella Jumalan sanaa ikavdity eika. lah.etysaarna.ajia evankeliumin ta:hden vastaanotettu. Pakanat toivoivat lahetyssaarnaajilta saavansa ampuma-as•ita ja vakijuomia, joita he olivat aikaisemmin orjakauppiailta .saaneet. Tailais.essa pakanuuden korvessa aloitti inkerilaisen maaorj an polka Martti Rautanen suuren vapautustyön Jeesuksen pyhassO nimessa.

Alusta alkaen Rautanen piti tarkeand perinpohjin tutustua seka kansan elarnaan ja katsantotapoihin etta erityisesti myds sen kieleen. Ja siina onkila selitys siihen suureen menestykseen, mika hanella oh. Hanella oli suuri kyky asettua lkehittymtattdman kansan ;kannalle ja opettaa, stile eri asioitten aakkosia tavalla, jota se ymmarsi. Vahitehen han saavutti nun suuren valkutusvallan, etta hanen neuvoaan kysyttiin kaikissa asioissa. Seka heimopaallikat etta muultkin kuuntelivat .hanen sanojaan ja noudattivat niita.

Vastuksitta tama kaikki ei suinkaan kaynyt. .Hanan yli puolen veeisataa Afrikassa viettarnaltaan ajalta olisi paljon kerrottavaa juuri, tasta: nalkaa, janoa, sairautta, heim.o-paallikkiditten juonittedua, portugalaisten orjakauppiaitten rylistOretkia, monenlaista muuta kOrsimysta. PysyvDNA muistona alkutaipaleen vaikeuksista hanella oil leukavamma, jonka ;ham sal 'eraan raivostureen pakanan puunuujasta. Malta kaikesta: tasta han Isuariutui suurella uutтеруudella ja karsivallisytydella. "PH, pysyy"l oil 'hanen miellauseensa. Ja vahitellen han sal nanda, mitten mustat mielet avautuivat evankeliumidle, pakanuudesta kaantyy ihmisia Whensittain kristirtuskoon hanen saarnaaja opetustylinsa. tuloksena. Kristinuskon juurturnisen mukana versosi

muukin sivistys. Lopudta paastiin niin pitkalle, etted vain mustia opettajia, vaan mustia pappejakin Rautanen saattoi vihlkia virkataan.

Martti Rautanen oli rukouksen mies. Joka aamu han astui aina pienintakin matkaa ,alkae.ssaan ja kiitti hanta matkan paatytyta. Paivaakaan ei mennyt, ettei han olisi ollut polvillan Herron edes.sa. Sellainen mies loOytaa vaikeinakin .hetkind avoimen oven armonistuimen luo, ja siedtakin kuuluu .rohlkaiseva kehoitus: "Paa pystyy"!

Varmuus siita, etta "tyd on Herran", pidatti Rautasen paikoilltaan silloinkin, kun hanen ystaviensa rivit tydalalla harvenivat. "Edlei minua Herra aja pois tydadalta, ei kukaan muu voi sad tehdä", han usein sanoi.

Martti Rautanen oli harvinalsen eteva kielimies. Han osasi suomen, saksan, englannin, venajan, nin, datinan, kreikan, hereron ja oshindongan kielta. Kanden viimek.simainitun neekerikielen perusteellinen tuntemus teki hanet patevaksi siihen rtydldn, joka on hanen pysyvaisin muistomerkkinsa: Raainatun kaantamiseen. Vuo-sikymmenen ban muitten toimiensa lornassa teki tats hanelle rakasta kaartiinistydtd. Osa osalta Raamattu ilmestyi Ambokielle ja 1924 tyilt oil valmis: koko Raamattu ilmestyi painosta. Tanta tydsta Rautaselle annettiin lempinimi "Ambornaan Agricola". Neekerit olivat saaneet inkerilaiselta Jumalan miehelta kalleimman lahjan, mita mikaan kansa voi toiselle antaa: omakielisen Jumalan sanan, — Muistaa ,soppi, etta Suomen kansa oil ollut kristitty jo vuosisatoja, ennenkuin melt:lan kielemme Raamattu toimittettlin! — Monia muitakin kirjoja Rautanen julkaisi mustia .seurakuntalaisiaan varten, mm. virsikirjan; jon-

Historiallinen kokous

Kalevalainen Kestikartano Helsingin keskustassa. Isännän huone jykvine luonnonvarisine puuseinineen, lepattavine kynttithineen. Huoneen pituinen vitalkoisella liinalla peitetty pöytä, kahvikuppeja, viivatonta muistiinpanopaperia ja niiden vieressä pieni keltakantinen kirjanen Inkerilaisten Sivistysseuratit tummina kirjaimina kannessaan. Näin pitkälle on päästy. Inkeriläisyyden historiallinen kokous on alkamassa. Pöydän ympärillä istuu viisitoista Sivistysseuratit hallintoneuvoston jäseniä. Kandestakymmenestä yhdestä vain kuudelle on sattunut este.

ka monet virret ovat 'hanen omia seppitämän.

Unohtaa ei tule Rautasen suuria ansaita luonnontutkijana. Hän 'keräsi kaikki .seutukunnan kasvit Saksan yliopistoja varten. 'Erdalla akasialajilla on kasvitieteilisessä kirjallisuudessa hänen muistokseen nimena "Rautanenii". 1Vlyds tutkirnuksia Rautanen harjoitti. Hän kirjoitti suuret :madrats tietoja ja havaintoja kieli- ja •ansatieteen alalta ja hoiti sdahavaintoasemaa. Kaikella tallalla on pysyvä tieteellinen arvo.

Martti Rautanen oli herttainen perheen isa. H.änen puolisonsa oil saksalaisen lahetyssaarnaajan tytär Anna Fredrika Kleinsehmids. Kaikisrta heidän eloonjaneistd lapsistaan tuli lahetystyfantekijOita.

Viimeisen sairautensa aikana Martti Rautanen rukoili: "Herra ota minut luoksesi taivaaseen. Sinahan naet, että mina kdrsin." Hanen kuoltuaan lokak. 19 p. 1926 ha:nen poikansa kirjoitti: "Isa on •nyt siind joukossa, joka on voittanut ja saavuttanut padmaaransa Karitsan valtaistuimen 'edessa. Olikohan Jeesus iloinen, kun hän sai nanda vanhan palvelijansa tulevan?"

Tama 15. 10. 1965 klo 19, jolloin valikaisen toimikunnan puheenjohtaja kirkkoherra Matti Vironmdki nousse hartaana seisaalleen, kopaubtaa nujalla, ja alkaa rauhanisesti puhua, taana hetki tullaan muistamaan niin kauan kuin Inkeriakin muistetaan. Olemme lahteneet toteuttamaan meille annettua velvollisuutta; rakkaan synnyinseudumme meidän haltuamme uskotun sivistysperinteen tallettamista. Tama sukupolvi ei voi olla huonompi kuin ne edeltajansd, jotka lahjakkaina ,kylanmiehinä ja -naisina rikastuttivat suomalaisuutta, muinaisrunoutta, satu- ja sananparsiaarteistoja elavalla kuvakielellään ja sateilevalid mielikuvituksellaan. Meidän huoleksemme on langennut inkeriläisen sivistysperinnOn jaljella olevien

Edellaoleva kertomus jalon Inkerin pojana i'hmeellisista elamanvatheista on vanhemmalle ent. inkerinsuomalaiselle vaelle tuttua. Rautasen kehoitus "Pay pystyy" on kuitenkin syytä uudelleen ja uudelleen kuunnella. Vaikeuksien keskellä elassamme ei pida autos mielen masentua. Martti Rautanen samoin kuin monet muutkin yield poismentyaankin puhuvat meille ja vakuuttavat, että emme saa sikahtaa vaikeuksia. Virsikirjaamme otetussa virressaan Martti Rautanen sanoo:

*"Kun on Herra kanssas delta, niin saat olla pelvoton.
Julman nuolet sammuu siella,
missy Herran kilpi on.
Herran voimin rohkeasti
sodi saakka kuolemaan.
Joka kestdd loppuun anti
hdnet viimein kruunataan."*

(Vlk. 436)

M. V.

rippeiden tallettaminen ja vaaliminen.

Matti Vironmaki puhuu avajaissaanoissaan kodista. Mielestamme kodittomat ihmiset ovat sddlittavia, he ovat juurettomia, heitteillä. Kaikkialla pitäisi olla koti, vaikkapa kuinkakin vaatimaton, paikka, missy hän voisi viivahtaa lepaamassa, minne keräisi omaisuutensa ja muistonsa, missy hän voisi olla oma itsensä. Kun valtioneuvosto nyttemmin on hyväksynyt Inkerilaisten SivistysseuratitOn saannot olemme näin saaneet kehoituksen pysyttää koti haviamassa tuulijajolla olevan Inkeri-tietouden suojaksi, Tama ei tule hetkeakaan Man aikaisin. Me tarvitsemme Inkeri-kotia, meidän jalkeemme tulevat toisen- ja 'kolmannen polven inkeriläiset tarvitsevat sitä voidakseen tutustua perintönsa. Luettuamme nama saannot kasitdmme, miten paljon olemme tähän saakka olosuhteiden pakosta laiminlydneet. Ottakaarnme vahinko takaisin mandollisimman ripeasti: pystytakaamme Inkeri-koti.

Hallintoneuvoston ensimmäinen kokous sujui mitä suurimman yksimielisyyden ja innostuksen vallassa. Kerätaakaan ei tarvittu aanestystä. 'Hallintoneuvoston puheenjohtajaksi valittiin ripeaotteinen paajohtaja Erkki Tuuli, varapuheenjohtajaksi johtaja Antti Kelkki. Kokouksen sihteerind toimi edustaja Wind Taina. Ja pöytäkirjan tarkastuksen saivat huolekseen kirkkoherra Matti Vironmaki ja toimistovirkailija Hertta Allanmaa. SadtitOn saantojen mukaan sen hallitus on kuusijäseninen. Valinnassa kiinnitettiin huomiota siihen, että se koostui eri ikäpolven edustajista ja näin paddyttiin seuraaviin henkilöihin: ilmoituspaallikkO Vain/5 Kekki kokoonkutsujana ja jäseninä herra Sulo Allanmaa, kauppt. maisteri Toivo Martti en, toimistovirkailija Kerttu Susi, edustaja Vaind Taina ja opettaja Kaija Vironmaki. Tilintarkastajiksi kutsuttiin kauppat. maisteri KHT Aimo Autio, varamies kauppat. maisteri

KHT Otto Sivonen, ja konttoripaallikkO Jussi Vesa varamiehenään tuomari Heimo Kekki.

Kun :kahvit oli juotu, rupateltu ja valokuvat otettu voitiinkin jatkaa kokousta. Puheenvuoro annettiin valikaisen toimikunnan jäsenelle, ilmoituspaallikkO VainO Kekille. Innostavassa puheessaan hän selvitteli mitä olisi tehtävä jotta paastaisiin mandollisimman ripeasti vauhtiin. Kaska asiallamme on kiire, kymmenen vuoden kuluttua 'tallaista saatiota ei todennakdisesti enaa tarvitakaan, pitäisi sille saada kannatus mandollisimman laajalti. Tasta syytä pitäisi julkinen sana, kaupallise• piirit, heimoja sivistysjärjestOt informoida niin, että Inkeri-tietous lisaantyyisi ja saisimme aikeillemme tukea. Kerayksin olisi saatava rahaa niin paljon, että pystyttäisiin hankkimaan oma huoneusto. Se on ensimmäinen 'tavoitteemme.

Kokouksen kuluessa kaytetyt puheenvuorot uhkuivat intoa ja toimintahalua. Sen jäsenet lupasivat tukensa mentaessa esittamaan kerayspyyntäjä piireille, jotka eivät ilman muuta tunne tata asiaa omakseen. Me juke-rinsuomalaiset iloitsimme sydarnestamme lkuunnellessamme "suomenmuakkoisten" lamminhenkisia puheenvuoroja. Meillä on vaikutusvaltaisia ystavia •aikissa kansalaispiireissa. Mutta asiamme jaa kuitenkin puolitiehen jollemme me, inkeriläisina, me jotka olemme siellä syntyneet ja kasvaneet, tai niiden jalkelaisina, otalath suurta :tehtavad omaksemme. Meidän esi-isdmmme velvoittavat meita saillyttamaan :haltuumme uskotun Inkerin kansan kulttuuriperinteen.

vt

KIRJEENVAIHTOON HALUAA

Inkerin polka, 40 v. 170 cm pitkä, haluaa yhteYttä Inkerin tyttötin tositarkoituksella. Arv. vastaukset valokuvin tai ilman Porvoon postitoimitoon nimimerkillä "Inkeriläinen".

Inkerilaisten vainajien muisto -juhla pyhainpäivana Turussa

Turuai hautausmaalla on paljon ja mita erilaisimpia muistomerkkejä, ristejä ja kivid. Kukla niistä kertoo pyhainpäivand tervehtimaan tulleeille jo rajan ylittaneesta laheisesti, rakastaneesta ihmisestä, jonka muisto elad. Moaiien askeleet veivat taas kirkkomaaille he seisoiivat slind hautapaaden vieressa ja tiesivat, etta hanen maallinen tornunsa on juuri tuossa kummun lai aitauksen rajaamassa paikassa siunattua maata. He laskivat siihen seppeleensa ja palasivat takaisin kukin omaan kotiin:sa. He tiesivat minne olivat omaisensa jattaneet. Se tieto rauhoitti mielta haikeudesta huolimatta. Olihan saatu kayda tervehtirnassa poisnukkuneen leposijaa.

Sykyisyisen kolean kalmiston toisessa paassa kokoontui joukko mustiin pukeutuneita ihmisiä eraa,n muistokiven ympdrilla. Monelle heista tarnd hautausmaa sindansa ei ollut sen sempi kuin joku toinenkaan ja kuitenkin he tulivat tanne. Hekin. Muis-teliessaaii vainajiaan. Mutta miten moni heista saattoikaan syclan itkien todeta, etta rakkaan hauta ei ollutkaan taman paaden alla. Se on jossakin mittamattomien matkojen padsa. Elka monella naista ihmisista ole edes tietoa milloin han jatti taman ajallisuuden, miten ja minne hanet on haudattu. Kuinka laaja onkaan niiden vainajien joukko, joita muistomerkki ja sen ymparilla kokoontuneet ihmiset pyhainpäivand 1955 edustavat! Se on valtaosa Inkerin kovia kokenutta kansaa.

Virsi 125 puhuu juuri noista synnyinseudun rappeutuneista pyhien haudoista jossalkin Moloskovitsan, Haapakankaan, Toksovan tai Kopri-nan hautuumailla, tai Uralin takana,

Keski-Aasiassa, Hiipinassa. Maisteri Teppo Samooja puhuu heista lampi-muistosanoja, heidan tyOstaan ja karsimyksistaan, heidan taisteluistaan ja voitostaan. "Rauhan saivat pyhat Herran, Jotka kerran Taistelivat paalla maan." Turun inkerilaiset kunnioittivat edesmenneita tuomalla muistomerkille seppeleen, jonka las-kivat Heikki MyEarl ja Matti Suomalainen. Helsingin paikallisosaston sep-peleen asettivat muistomerkkin juurel-le lida Riipinen, 9-vuotias Kari ja Vain:3 Taina. Inkerildisten Sivistys-sdatiO kunnioitti edesmenneita suku-polvia kauniilla Inkerin varein koristellulla seppeleelladn. Sen. laskivat Kerttu Susi, Sim° Virolainen ja Kekki, joka puhui menneiden sukupolvien meille uskotusta velvoittavas-ta perinnasta,

Helsingin inkerilaisten kuoro lau-loi opettaja Virolaisen johtaessa pari harrastunnelmaista hengellista lau-lua, minka. jalkeen Julio Hartikainen lausui kirjoittamansa runon ja Julio Talonpoika piti lyhyen paatOspuheen. Mieliinjadvd harrastunnelmainen tilaisuus hautuumaalla pdatty yhteises-ti veisattuun virteen: "O1 Jeesus kii-tos nimellesi sun."

Hautausmaalta inkerildisten ja heiclan ystaviensa joukko siirtyi Karjalaisben talolle, jossa vietettya muisto-juhlaa selostamme ensi numerossa.

vt.

Inkeri - kotirahasto

on saanut seuraavat lahjoitukset:

Maria Koukku ink 10,—
Eeva ja Sohvi Sakarinen mk 217,—
Olga Tamm mk 10,—
Juho Tirranen mk 100,—
Kiitokset lahjoittajille!

Lahjakirja

Vuosi alkaa olla taaseen lopullaan. Lehtemme tilauksen uusiminen tulee jtilllen ajankohtaiseksi. Varmaan jokainen tahtinastinen tilaaja muistaa uusia tilauksensa ajoissa, ettei tapahdu keskeytystä lehden saapumisessa. Muistakaamme muds hankkia uusia tilaajia!

Tilatessanne Inkerildisten Viestin ystlivillenne ja tuttavillenne joko kotimaahan. tai ulkomaille voitte nyt kilyttaa lahjakirjaa, joka tiskettain on ilmestynyt ja jota saadaan Inkeri-

laisten Viestin konttorista, Helsinki 10, Aurorankatu 7. A. 1.

Lahjakirja on monivdrinen. Sen etusivua kaunistaa viereisessa kuvassa oleva inkerildisen rintakorun kuva, joka nakyy vieressa. Koru on noin 300 vuotta vanha ja on ollut icaytbssa Hatsinan ympdrisOssa. Lahjakirjan sisasivulla on kaunis teksti, johon voidaan merkitd lahjan saajan nimi ja muds lahjoittajan nimi.

Pankaa ajoissa tilaus konttorillemme, etta ehditte saada hyvissa ajoissa ennen joulua lahjakirjan itsellenne ja voitte sen sitten lithetdd yst-villenne, joille tilaatte lehden.

Ink. Viestin vuosikerran hinta on ensi vuonna 6 (kuusi) markkaa. TO-W hinnalla lehti menee muds ulkomaille. Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa samalla tava/la kuin tandn-kin asti.

Koettakaamme jokainen tehdd parhaamme, ettti lehtemme tilaajamdarti saataisiin nousemaan. Silloin oils/mandollisuus parantaa mybs lehden kokoa.

Nuorisotilaisuudet

Viestin edelliseen nu.meroon oli paassyt pujahtamaan valitettava painovirhe. Kerroimme, etta nuorten tilaisuudet jarjestetdan jokaisen kuukauden ensimmäisena ja kolmantena

Veljämme muistomerkillä

Inkerilaisten Yhdistyksen vuotuinen pyhainpäivän kunniakaynti inkerilaisten vainajien muistomerkillä Turussa on muodostumassa kauniiksi perinteeksi. Tama muistokivi, siihen sisältyvä ajatus onkin meille inkerilaisille pyhä. Ikuisessa hiljaisuudessaan, sanattomassa rauhassaan se puhuu voimakasba kielta. Sen hiljaisuudessa varajaa monien sukupolvien, lukemattomien ihmisyksilöjen karsimys ja tuska, kohtalon, karasiema elarnankatsomus ja horjumaton usko.

Kunnioitettujen esivanhempiemme joukossa, joita silmamme eivdt ole nahneet, uinuu ikuista untaan meidän kaikkien iaheisia omaisiakin. Kaikki he, niin laheiset kuin kaukai-

keskiviikkona Stadionin Elaintarhan puoleisessa pOytatennissalissa. Tahan asti kaikki olikin oikein, mutta paivamaarat elivatkin sitten taysin met-sassa. Oikeat sellaiset ovat: 17. 11., 1. 12. ja 15. 12. kuluvaa vuotta. Pyydamme surkeina anteeksi virheellisia tietojamme.

Koska Nuorisotoimikunta ei järjestä omaa pikkujouluaan, niitalakil on muutenkin aivan tarpeeksi, kehoitamme kaikkia nuoria muksuja myiiten saapumaan joukolla paikallisosaston 12. 12. järjestettävään pikkujouluun. Tuomme sinne mukaan toimikunnan omaakin ohjelmaa mukaan. Joulupukki puolestaan odottaa, etta jokainen joukkoon saapuva tuo mukanaan pienen nimettöman lahjan. Nimellisia voi tietenkin tuoda nun paljon kuin selka kestaä.

Nuorisotoimikunta

setkin, ovat meille kuin oman perheemme ja senia, missä he sitten levannevatkin, monet ajan .myrskyjen pots tempaamina tietynattömissä.

Vainajamme puhuvat mealle herkkävakavia, Sanoj.a. Jo me kuuntelema heita hartaasti ja sydän ttrivillaan korkeaa tunnetta. He puhuvat motile ja antavat kullankalliitita ineuvoje He kehoittavat me:ha levittarnaan :kesikinaisen martamyksen, :anteeksiannon ja sovinnon lempead sanomaa, senrakkauden sanomaa ihmisten keskuuteen, koska vain sita tieta voidaan rauha onni perustaa maan, ei koslkaan kovuuden, koston ja vihan tieta.

Me tunnemme olevamme liian heikkoja toteuttamaan ja levittamaan tuota ylevaa oppia. Mutta me katkemme sen sydameemme ja koetamme tuna sen arvoisiksi soadaksemme voimaa **Talon vairiajil** tarnme virtaa meidan sieluurne siunaus joke on arvaernattoman kallisarvoisena tukena **vaelluk.sel** lamme kohti tuntemetonta. Me seamme voimaa heidan voimastaan, hetdan uskostaan.

Ottaaksern•e niyrasti ja kiitollisina vastaan menneitten .sukupolvien syvällinen sanoma. Vain ne kansat, jotka rakentavat edellisten, uskossalujien sukupolvien luomarne pohjal-le, kestävät taalla ajassa ja ansaitsevat kunnioituksen.

Me olemme onnelliset, etta

Vuodet vierivat

HALLITUSNEUVOS

Antti Inkinen

85-VUOTIAS

Lokakuun 2i6. paivana hallitusneuvos Antti Inkinen Helsingissa taytti 85 vuotta.

Hallitusneuvos Inkinen on syntynyt Pietarissa, rtullut ylioppilaaksi 1902 ja paattanyt yliopisto-opintonsa ylempaan hallintotutkintoon v. 1907. Enemmän kuin 40-vuotisen valtion palveluksensa aikana hanen virkauransa kulki aluksi laaninhallinnon viroissa la.aninkanslistina, nimismiehenä, varaiaaninsihteerinä ja laaninsihteerind sekä mydhemmin esittelijana senaatissa ja valtioneuvostossa jossa esitellyt paaasiallisesti uskonnollisten yhdyskuntain, kansakoulun ja vapaan kansanvalistuksen, retkeilyjen, elokuva-alan ym. alojen kysymyksid. Eri toimeksiantojen nojal-la han on hoitanut useita sivu- tai luottamustehtavia, joista mainittakoon sihteerinaolo Tarton rauhanpaatösten toteuttamista varten asetetussa sekakomiteassa ja sen jalkeen ns. suomalais-vendlaisessa rajakomiteassa. Pietarin paakonsulinvirastossa, eduskunnan sivistysvaliokunnassa, hallituksen edustajana maamme ortodoksisen kirkkokunnan, kirkolliskokouksissa ja valtion elokuvientarkastuskomiteassa.

Siirryttydan vuoden 1948 alussa elakkeelle hallitusneuvos Inkinen on toiminut opetuselokuvakomitean pu-

on tarna vainajiemme muistomerkki tuomassa beid.at Idhiellemme ja antemassa mettle situ voimaa, mita maailma ei anna.

Teppo Samooja

(Katkehrna puheesta 6. 11. 1965)

SINGER

Viistoneulakone

heenjo'ntajana ja. Neuvostoliittointituutin hallituksen jäsena. Han on myOs tutkinut ja selvittellyt alaansa kuuluvia ikysymyksid useissa koti- ja ulkomaisissa aikakausjulkaisuissa sekä. sanomalehdissa. Tallaisista tutkimuksista mainittakoon mm. Suomen ortodoksisen kirkkokunnan oikeudellista asemaa ja kanonisia suhteita koskevat monet selvitykset, tutkimus Pietarin suomalaisesta koululaitoksesta, virkarangista Suomessa sekä Suomen roomalaiskatolisen kirkon asemasta. Tayttaessaan 1960 80 vuotta, han sai Institut de theologie orthodoxe-nimisella jumaluusopilliselta korkeakoululta Pariisista teologian kunniatohtorin arvonimen.

Hallitusneuvos Inkista hanen merkkipaivanaan kavivat onnittelemassa mm. Inkerin Ukot ja Inkerilaisten yhdistys r.y. johtokunta. Inkerin Ukkojen puolesta puhui dipl.ins. J. Savolainen. Ink. yhdistyksen onnittelet esitti kirkkoherra Matti Vironmaki ja rouva Hertta Allanna o jensi paivansankarille kukkia. Puheessaan hallitusneuvos Inkinen muisteli aikaa, jolloin ban Kolppanan serninaarista pädstyään toimi opettajana Inkerinmaalla.

Ruotsin inkerilaisten kuulumisia

Ruotsin inkerildisten huomiota kiinnitetään seuraaviin tilaisuuksiin:

1. Orebron Pyhan Mikaelin kirkossa pidetään jumalanpalvelus sunnuntaina marraskuun 28 päivänä 1965 kello 16. Saarnaa kirkkoherra Aberg.

2. Ö r e b r o n inkerinsuomalaisten kerho ja seurakuntaryhrynä järjestävät tavanmukaisen kuusijuhlan A 1 m-

t Rivit harvenevat f

Rakas ditini ja siskomme

Susana Kesseli

o.s. Kiisseli

synt. 28. 12. 1898 Miikkulaisissa
kuol. 4. 9. 1965 Keski-Aasiassa

Muistoasi siunaavat polka Aasiassa ja kolme sisarta Suomessa.

"On Wald sum, tuska nyt
jo vaivain maassa patittynyt
ja ystavana Kristuksen
Tian nukkui Herran nimehen!"

OIK AI S U,

lokakuun Viestissä julkaistun kansikuvan jandosta. Nimiluettelossa mainittu virheellisesti nimi Aili Kakka ei ole k.o. henkilö, — nimi siis tuntern. Samoin keskirivissä istumassa asessori Rdkkasen viecressa henkilö on rouva Katri K a r v o n e n (kirkkoherra Karvosen rouva), eika. Karonen kuten oil virheellisesti painettu. K. S.

byn seurakuntakodissa lauantaina joulukuun 11 päivänä 1965 kello 16. Kaikki (irebrossa ja lahiymparistbssa asuvat heimolaisemme ovat sydämellisesti tervetulleita.

Inkeri-tietoutta

Inkerin suomalaisista on kirjoitettu vahan, siksi heidän omalaatuisesta elämänsästä ei paljoa tiedetty. Ja nykyisin on Inkeri-kirjallisuus kirjastoissakin ollut vaikeasti saatavissa.

Varhaisin laajin esitys Inkerinmaasta ilmestyi 1908 Oma maa-suureksena 3. osassa. Sen oli kirjoittanut pietarilaissyntyinen historioitsija, maisteri Kaarle Soikkeli. Hänen kasialaiansa on myOs arvokas tutkielma. Inkerinmaan muinais- ja kansantiedetta" Karjalan kirjassa 1910.

Maailmansodan jalkeisten aikojen kirja oli Inkerin tuntijan ja tutkijan professori Vaine S a l m i s e n yleiskatsaus "Suomalainen Inkeri" (1919), huomattava ja persoonallisten havaintojen varittama teos. Inkeriläinen kirjailija Tiittanen kirjoitti opintokerhoille kirjaisen "Inkeri" (1922).

Viime sodan päivien satoa alivat eversti-luutnantti Y. S. H a m e e n - A n t t i l a n ytimekas ja ajankohtainen kirja "Inked. Maantiedetta ja historian" (1941 seka kansak. tarkastaja Antti H a m a l a i s e n verrattomasti kuvittama "Kadonnutta Inkerid" (1944).

Uusin Inkerin suomalaisten vaiheita esittelevä teos "Entista Inkeria" on asken ilmestynyt tohtori &H o H a l t s o s e n kirjoittamana ja Suomal.

Muistosirpale I maailmansodan ajoilta

Eradna yang oli meidän vuoromme lahtea etulinjaan paastamaan love-reitamme kolmen kilometrin paassa rintarnasta olevaan leiriin. :Somalia meille ilmoitettiin, että aamulla aloitettaisiin yleinen hyökkäys vihollisen sitkeästi hallussaan pitämien asemien valloittamiseksi. Mutta vaihtoa suoritettaessa oli toimittava mandollisimman varovaisesti, ettei heratettaisi vihollisen epaluuloa turban vuoksi. Kyykkysillarnme .hiivimme ensin syvan rotkon poikki ja kiipesimme jyrkaa rinnettä aseisiin. Joku meistä kahatti paataan liiaksi ja vastakkaisista juoksuhaudoista saivat aiheen aloftoo tultuksen, tosin lyhytaikaisen, mutta muutaman metrin paassa minusta olleelle pojalle se tiesi havoittomista ja siirtymistä linjoilta se-lustaain.

Aamuruskon mukana alkoivat tykit jyskytyksensä puolin ja toisin, niiden kaksintaistelu kiihtymistään kiihtyi. Konekivadrit yhtyivät tuodloin talloin isoveljlensa metelointiin, ja ratisivat sarjoihin ja yksittäisesti. Vihollinen oli laskenut savuverhon linjojensa eteen. Se leijui raskaana tyynessa kesdaarnuhamarassa. Meidän tuloamme nahtavasti odotettiin. Istuimme kaikin ju4Dksuhaudoissamme kyyristyneinä, hiijaisina ja naennaisen rauhallisina, mutta sydan pampaille, tulossa olevan taistelun painaessa Paani takkini kauluksen si-

Kirjallisuuden Seuran kustantamana se on nyt saatavissa jokaisesta kirja-kaupasta, hinta on vain 5 mk. Se sisältää syvad asiantuntemusta todistavaa, monipuolista Inkeri-tietoutta ja sen loppuluvussa on katsaus Inkeria kasittelevaan kirjallisuuteen. Jokaisen inkeriläisen ja Inkerin ystävän olisi syytä hankkia tämä teos, ennenkuin sekin katoaa kirjakauppojen hyllyiltä.

saan vedettyäni ja niskaani taivuttaen pyysin itsellani ja tovereilleni Jumalan siunausta. Tuskin koskaan Hän on ollut minua nun lähellä kuin tuona kylmankosteana keskikesän aamu-na. Tasta hartaudesta sain sisäisen varmuuden silta, etteivät minun pienet lapseni jaisi ainakaan tämän hyakkayksen takia orvoiksi.

Hirvedn metelin seasta erotimme kymmenen maissa komentajamme hyökkäyskaskyn. Kivari oikeassa, lappio vasemmassa kadessa huomasi juoksevan muiden mukana ja huutavani "Uraa, uraa, uraa!" Maasto oli lakeaa heinaniittyä, josta erattautui rajahtaneiden ammusten tummat kuopat ja taempuna vihollisen piikki-lankaesteet. En ehtinyt juoksussani shine astikaan, kun Idhellani rajahti ja terava kipu vihlaasi hartioitani. Keske-la lapiotani oli nyrkinmentdva sariinen reika, suussani tuntui veren aitelu maku ja etusormestani tippui punaisia pisaroita kivadrini piipulle. Huomasi seisovan aiva_n yksin. To-verini olivat juosseet eteenpäin tai tuupertuneet maahan. Paatani huimasi. Retkandin lahinna olevaan poteroon suojautuakseni ammuksilta ja levahtaakseni. Hetken siina loikoiltuani tajusin hamarasti, että minun el ollut syytä jaada paikailleni vaan piti yrittää takaisin sinne, mistä oli landetty hyökkämaan. RyOmin vailloisesti epatasaisesti mOyhittyä niittyä pitkin. Verenhukka sal aikaan sietamattoman janon, voimat uupuvat askel askeleelta, mutta pdaasd takoi ajatus: "Miun pidda jaksaa, miun pittaa vial vdhan matkaa jatkaa." Vaikka johonkin hautaan retkandetuani en mitenkään olisi jaksanut enad kohottautua, nuin pakottauduin sittenkin nousemaan ja ryOmimaan. Paastyani rotkon reunalle, nain isolla kivella iStuvan pataljoonamme ko-

Inkerilaisten Yhdistyksen

toimisto Aurorank. 7. A 1 Hel-
sinki, on avoinna keskiviikkoisin
klo 17.00-19.00

mentajan kasvot harmaina ja veren-
tahrimassa repeytyneessa asetakissaan.
Hanella näytti olevan ankaria tuskia,
koska hänen kasvonsa vaantuyivat ir-
vistyksien, hampaat puristuivat yh-
teen ja silmistä valui palyyntyneita
poskipaita pitkin kyynelkarpaloita.

Paastyani komentajan viereen han
viittasi minua yiel likemmaksi ja
kuiskaten pyysi sitomaan hänen haa-
vansa. En voinut hanta auttaa, lupa-
siln vain ohjata hänen luokseen sani-
tadrit. Han jai kivelte istumaan,
mutta mind hivuttauduin rotkon reu-
nalle ja vedin itseani pda edella jyrk-
kaa rinnetta alas. Kaksi miesta juoksi
luokseni huomattuaan aninut, mutta
pyysin heita menemaan ensin komen-
tajaa auttamaan. He lahtivatkin kii-
reesti kapuamaan rinnetta ylas toi-
nen paareja kantaen, toinen ensiapu-
reppua perassaan raahaten. Rotkon
pohjalle pdastydni jouduin haavoittu-
neita sitovien huolenpidon kohteeksi,
milnut asetettiin paareille ja vietiin
hieman taempaan olevaan myllyyn,
jossa oli entuudestaan arviolta viiti-
senkymmentä vaikeasti haavoittunutta
sotilasta. Paivemmalla vihollinen oli
huomannut vilkasta liikehtimista ra-
kennuksen ymparilla ja **tulittaa**
sita ankarasti. Vaikka ammuksat ra-
jahtelivatkin ymparistassa ei taysosu-
maa omneksi sattunut ja tulituksen
pimean Mullen lakattua meidat siir-
rettiin kauemmaksi rintamalinjasta.

Sairaalaasta toiseen kuljeskeltuani
sain vihdoin kolmen viikon toipumis-

loman ja matkalipun kotiin. Kotiintu-
lopaivan aamuna oli nelivuotias poi-
kani rummuttanut kalikalla kiulun
pohjaa sanoen kutsuvansa isaa kotiin.
Ilo olikin suuri koko perheelle, kun
yllattaen astuin tuvan ovesta sisaan.
Jonkun paivan levandettyani menin
Kuusojalle ladkarin tarkastukseen.
Sirpale oli yha selassani va•vateln
toisinaan Mlles sietamattOmasti. Jou-
duin Tsarskoje Selon sairaalaan, jossa
tehtiin leikkaus ja sirpale annettiin
kotiin vietavaksi. Pitkaan sailyi kaa-
pissa Lama raskaiden paivien muisto-
sirpale. Sairaalassa ollessani tapahtui
maassa vallankumous. Sen seurauk-
sena minuin ei enda tarvinnut lahtea
takaisin rintamalle. Sensijaan paasin
tutavieni suositukselta puutybverstaa-
seen Pietariin. Siihen loppui sotilas-
palveluni, mutta sen aikana koetut
monet rasitukset ja vahaiset ilonai-
heet ovat jaaneet lahtemattamina mie-
leeni.

Matti Ibo.

Inkerilaisten VIESTI

Kustantaja ja julkaisija:
Inkerilaisten Yhdistys r.y.

Lehti ilmestyy kerran kuu-
kaudessa joka kuukauden
alussa Postisiirto n:o 30636.

Toimitus:

HELSINKI, Korkeavuorenk. 10
A. 18.

Puh. 631285.

Konttori:

Helsinki: Aurorankatu 7. A. 1.

Paatoimittaj a:

Matti Viromnaki.

Ilmoitushinnat: 1/1 sivu 90 nmk

1/2 " 50 "

1/4 " 30 "

Tilaushinnat:

kotimaassa 1/1 vsk. 5,00

ulkom. —" — 6,00

PORVOON KIRJAPAINO OY